

Posudek oponenta k uznání diplomové práce za práci rigorosní

Jméno autora rigorosní práce: Mgr. Petr Bauer

Téma a rozsah práce: Vybrané problémy sportu z trestního práva (99 stran)

Datum odevzdání práce: 27. 6. 2018

Autor si pro svou práci zvolil téma vybraných problémů trestní odpovědnosti ve sportovním prostředí. Jedná se o téma mimořádně aktuální, neboť odborných prací na toto téma je opravdu poskrovnu, ačkoliv se jak na profesionální, tak na amatérské úrovni neustále objevují jednání, jež by jinak (pokud by k nim nedošlo v rámci sportu) jistě poutala pozornost orgánů činných v trestním řízení i jurisprudence. Samotné sportovní prostředí se pak již (bohužel) příliš neřídí coubertinovským heslem: „Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se.“; sport se stává čím dál víc komercializovaný, a to nejen na profesionální úrovni. Ani sport přitom není prost kriminálních aktivit s touto komercializací souvisejících (korupce nebo tzv. ticketing), popř. jiných trestních jednání (výtržnictví fanoušků či úmyslná ublížení na zdraví ve hře), jež si rozhodně pozornost trestně právní nauky zaslouží. Na tomto podkladě se tak otevírá dostatečný prostor pro originální zpracování tématu.

Autor v práci prokázal dostatečné teoretické znalosti, a to zejména z trestního práva hmotného a sportovního práva nutné k zvládnutí jeho tématu. Uchazeč prokázal dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázala oddělit pro jeho práci podstatné zdroje od těch nepodstatných, byť mohl pro svou práci při absenci většího množství tuzemských vědeckých prací více využívat odborné literatury zahraniční. Při vytváření své práce autor používal standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku, zejména analýzu textů a jejich komparaci, ačkoliv sám zvolené metody práce neuvádí.

Autor si hned v úvodu vytyčil (poněkud těžkopádně) za cíl provést rozbor dosavadních poznatků o trestní odpovědnosti ve sportu a na základě toho zhodnotit aktuální situaci a určit jak konkrétní jednání ve sportu, jež by měla mít za následek trestní odpovědnost, tak ta, u nichž by měla být trestní odpovědnost vyloučena. Takto definovaného úkolu se chopil s ohledem na charakter práce (až na níže uvedené výhrady) odpovědně a je možné konstatovat, že ve své práci stanovených cílů dosáhl samostatně a způsobem, který odpovídá základním požadavkům na rigorosní práci.

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově je vypracována na 99 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 86 stran. Jinak nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov. Text sám je přehledně strukturován do 8 kapitol (nepočítáme-li úvod a závěr, jež autor poněkud neobvykle očísloval jako kapitoly), které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. První kapitola (označená však v textu číslem 2) obsahuje základní vymezení pojmu sport. Následuje kapitola o vztahu sportu a trestního práva a kapitola o sportovních pravidlech a jejich vztahu k obecně závazným právním předpisům. Těžiště práce se nachází v kapitolách 4 (označované jako kapitola 5), 5 (označované jako kapitola 6), 6 (označované jako 7) a 7 (označované jako 8) o trestní odpovědnosti za způsobená zranění při sportu, v nichž se autor kromě rozboru právní úpravy věnuje také judikatuře a velmi stručně i zahraniční komparaci. V poslední kapitole se pak autor zabývá korupčním jednáním ve sportu (úplatkářstvím a ticketingem). Autor tak pro svou práci zvolil celkem logickou strukturu (až na výše zmíněné zmatení s očíslováním kapitol),

kteří čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Autor při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře.

Autor s ohledem na zvolené téma zvolila dostatečný okruh pramenů. Spíše negativně lze ovšem hodnotit, že se mezi prameny nenachází ani jediný pramen ze zahraniční provenience, ačkoliv téma kriminality ve sportu není omezeno jen na českou národní úroveň.

Autor správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. V souladu s citační normou fakulty pak cituje internetové zdroje, u nichž uvádí vedle kompletní domény i datum zobrazení, což je u tohoto poměrně nestálého druhu informačního zdroje nezbytné pro jeho identifikaci. Autor v práci nevyužívá žádných citačních zkratk, což by bývalo přispělo k lepší přehlednosti odkazů na prameny práce.

Hloubka autorem provedené analýzy problematiky trestní odpovědnosti ve sportu (zejména za ublížení na zdraví) je dostatečná, kladně lze hodnotit, že uchazeč nejenže cizí názory přijímá, ale dokáže je i na několika místech kriticky hodnotit a polemizovat s nimi. Práci rovněž okořeňují reálné kauzistiky, na nichž autor ilustruje svůj obecný výklad. Autorský text uchazeče je relativně čtivý, na dostatečné stylistické úrovni, byť je pro čtenáře někdy iritující neustálé autorovo sebezhdnocování kvality plnění jím vytyčených cílů, jež navíc postrádá jakoukoliv sebekritičnost. Práce by si zasloužila ještě důkladnější jazykovou korekturu, když autor činí řadu gramatických chyb ve skloňování i v psaní čárek ve větách jednoduchých i složených; několik málo vět pak dokonce nedávají ani sémanticky smysl (srov. např. na str. 6 větu: „Jim se věnující kapitola...“ nebo na str. 37 první větu druhého odstavce: „Stran celkového významu...“).

Oponent má nad rámec výše uvedeného k předložené práci tyto konkrétní poznámky a připomínky:

- Autor v práci opomíjí přezkum disciplinárních (a jiných) rozhodnutí sportovních asociací a svazů v občanském soudním řízení (§ 258 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku).
- Autor by si měl ujasnit, že i vnitřní disciplinární předpisy představují z hlediska teorie práva „právo“, jen se nejedná o „obecně závazné právní předpisy“.
- Jen těžko lze souhlasit se závěrem autora na str. 37, že disciplinární rozhodnutí sportovní asociace či svazu může sloužit jako odborné vyjádření či znalecký posudek, přičemž se jedná o „objektivní a odborný popis řešeného případu“. Oponent měl možnost vidět dostatečné množství disciplinárních rozhodnutí různých disciplinárních komisí (okresních, krajských i celostátní), přičemž často obsahovala jen označení porušení disciplinárního řádu a trest, jež za nedovolené jednání byl uložen. Označení disciplinárního rozhodnutí jako znalecký posudek pak je zcela absurdní (nemá náležitosti znaleckého posudku, nevyhotovuje jej znalec, neodpovídá na položené otázky, často se týká právních otázek apod.).
- Oponent nesouhlasí se závěrem autora na str. 47, že ve sportu je vyloučen u ublížení na zdraví přímý úmysl; ten rozhodně lze v některých (být ne příliš častých) případech dovodit. Ostatně v dalším textu autor některé případy uvádí, např. když rozrušený hokejista mimo hru o puk (popř. dokonce v přerušené hře) typicky z pomsty hokejkou brutálně napadne protihráče vši silou vedenými útoky na obličej. Obdobně lze jistě přímý úmysl dovodit z příkladu uváděného diplomantem, kdy známý fotbalista Keane likvidačně zfauloval protihráče, přičemž následně ve své knize sám přiznal, že jej chtěl zákrokem zlikvidovat...
- Naopak dosti časté pak budou (na rozdíl od názoru autora na str. 49) případy zavinění ve formě nevědomé nedbalosti, např. při fotbalových skluzech tak neopatrných, že hráč zpřeráží nohy protihráče snažícího se o jeho doběhnutí před faulujícím hráčem.

- Oponent rovněž nemůže souhlasit s názorem autora na str. 51, že by měl být využíván („k tomu má ve většině případů docházet.“) právní omyl jako důvod pro trestní neodpovědnost u sportovních úrazů. Těžko se totiž někdo může omlouvat tím, že nevěděl, že je trestné někomu ublížit na zdraví (zlomit nohu, přerazit páteř, vypíchnout oko atd.).
- Zahraniční komparace by měla primárně vycházet z původních zdrojů, nikoliv z textu českých autorů, byť kvalitních (Králík).
- Autor zprvu na str. 82 sděluje čtenáři názor, že ticketing (sázení na vlastní následně ovlivněné zápasy) nebude většinou trestný, aby následně na str. 83 (správně) dospěl k závěru, že se jedná o trestný čin podvodu.
- Autor na str. 83 – 84 rezignuje na vlastní právní analýzu jednoho mediálně známého korupčního jednání s tím, že si to „nedovolí“. Podle oponenta tak ovšem učinit měl, neboť důkladná právní analýza by práci slušela rozhodně více než jen obecné povzdechy autora o (očividné) amoralnosti profesionálního sportu (byť mohou být z hlediska laické veřejnosti na místě).

Výše uvedená pochybení a připomínky ovšem nemohou snížit jinak velmi dobrou úroveň práce, jež je výsledkem poctivé práce v podobě originálního, odvážného a relativně podnětného zpracování tématu, jemuž se jinak dosavadní trestní jurisprudence spíše vyhýbá.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k uznání za práci rigorosní.

V Praze dne: 3. 5. 2019

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
oponent